

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Tutoría, mentoría e coaching		Código	652511216
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es	
Profesorado	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es	
Web	www.educacion.udc.es/index.php?pagina=asignatura&codigo=652511216&grupo=			
Descripción xeral	<p>A través desta materia poderanse ampliar coñecementos e incorporar ferramentas para mellorar habilidades e recursos en titoría, mentoría e coaching:</p> <p>A nivel educativo, a función titorial forma parte da tarefa dos/das docentes. Polo xeral, a titoría abarca todas as experiencias que permiten acadar unha educación integral, fomentando actitudes e valores positivos no alumnado. Algúns dos seus obxectivos son a solución dos problemas escolares e a mellora da convivencia social. Así mesmo a titoría é tamén moi útil para conseguir que os/las estudiantes plantexen problemas que poden ter en determinadas materias, non só polas súas cuestións persoais en materia de aprendizaxe senón tamén polo tipo de clase que imparte un/unha profesor/a en cuestión.</p> <p>O mentoring é un proceso de desenvolvemento que facilita a transición das persoas nas organizacións grazas ao acompañamiento de alguén que ten máis experiencia. Este materia posibilita o deseño e a implantación de programas de mentoring en calquera tipo de organización e está dirixida ás persoas que vaian exercer o rol de coordinadoras de plans de mentoring, a profesionais de Recursos Humáns que teñan que tomar a decisión de implementarlo nas súas organizacións e a aqueles/as que vaian asumir o papel de supervisores de mentores.</p> <p>Trataranse os conceptos básicos do coaching, a metodoloxía que se debe empregar nun proceso de coaching e ferramentas e recursos necesarios para entrenar as competencias más recurrentes, indicadas para aquellas persoas que desexen ou teñan a necesidade de entrenar e desenvolver a outras. O coaching persoal e profesional está tendo moita demanda nos últimos anos.</p>			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas *Metodoloxías docentes que se modifican Ningunha</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. ? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia. ? Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade. De 1 a 2 sesiós semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (ate 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización dos ?traballos tutelados?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación Ningunha</p> <p>*Observacións de avaliación: Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que as referencias ao cómputo da asistencia, que só se realizará respecto das sesión que houbo presencial ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Ningunha</p>
----------------------	---

Código	Competencias / Resultados do título		
	Competencias / Resultados do título		
Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
- Saber definir os conceptos de titoría, mentoría e coaching.		BM2 BM13	
- Relacionar a actual praxis da titoría coas novas tendencias de acción titorial.		BM2 BM13	
- Coñecer as competencias a desenvolver no novo perfil profesional.		BM2 BM8 BM13	
- Saber planificar unha acción de titoría en diferentes contextos: escolar, socio-laboral.	AP1 AP8 AP14	BM1 BM7	CM5

Contidos		
Temas	Subtemas	
Novos escenarios e perspectivas da acción orientadora.	Escenarios. Perspectivas.	
Concepto de titoría, mentoría e coaching.	Tutoría. Mentoría. Coaching.	

Funcións e competencias orientadoras e titoriais no marco educativo e socio-laboral.	Funcións e competencias orientadoras e titoriais no marco educativo. Funcións e competencias orientadoras e titoriais no marco socio-laboral.
O perfil do novo profesional. Competencias a desenvolver.	Perfís. Competencias.
O desenvolvemento das competencias socio-emocionais como estratexia de cambio.	Competencias socio-emocionais.
Análise de programas e planificación de propostas de actuación.	Análise de programas. Planificación de propostas.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	B2 B7 B8 B13	17	30	47
Sesión maxistral	A14 C5	2.5	0	2.5
Presentación oral	B1 B2 B13	4	20	24
Traballos tutelados	A1 A8 B7 B13	8	29	37
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conjuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Traballos tutelados	Desenvolvernase actividades de aprendizaxe-servizo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Deberán realizarse dúas titorías personalizadas ao longo do cuadriestre co obxectivo de revisar o desenvolvemento dos traballos tutelados do/a alumno/a.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación

Aprendizaxe colaborativa	B2 B7 B8 B13	Valórase: Resultados de aprendizaxe Participación activa no grupo Designación de tarefas Traballo en equipo Respecto e colaboración Organización do trabalho Actitude, motivación e implicación Produto final ben elaborado	20
Presentación oral	B1 B2 B13	Valórase: Traballo en equipo Respecto e colaboración Organización do trabalho Actitude, motivación e implicación Produto final ben elaborado	20
Traballos tutelados	A1 A8 B7 B13	Valórase: Resultados de aprendizaxe Participación activa no grupo Designación de tarefas Traballo en equipo Respecto e colaboración Organización do trabalho Actitude, motivación e implicación Produto final ben elaborado	60

Observacións avaliación

Para superar a materia é preciso ter aprobado todos os traballos realizados na clase, así como todas as actividades de avaliación.

Os e as estudiantes non asistentes, poren en contacto coa docente para establecer a metodoloxía de avaliación da materia.

Terase en conta a presentación dos traballos, o formato, a redacción, as faltas gramaticais e as ortográficas. A detección dalgún deles suporá un punto menos na nota final.

A copia e plaxio de traballos será causa de suspenso.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Álvarez, R.J. (2014). Acción tutorial y orientación: aceptación, compromiso, valores: una propuesta de estilo para la intervención de tutores y orientadores. Bilbao: Desclée de Brouwer - Bayón Mariné, F. y Ferrucci, C. (2012). 50 historias de coaching: mitos, fábulas, metáforas y relatos. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, - Bilbao Herrán, M. (2010). Recursos para tutoría. Barcelona: Horsori - Bisquerra Alzina, R. (2012). Orientación, tutoría y educación emocional. Madrid: Síntesis - Bou Pérez, J.F. (2013). Coaching educativo. Madrid: LID - Cajina, G. (2010). Coaching para emprender : cambia tu rumbo, despedite a tu jefe. Madrid: Díaz de Santos - Castillo Arredondo, S. (2009). Tutoría en la enseñanza : la universidad y la empresa: formación y práctica. Madrid: UNED: Pearson - Cubeiro, J.C. (2011). Por qué necesitas un coach : verdades y mentiras del mundo del coaching. Barcelona: Alienta - Cutillas Sánchez, V., Morató Ascó, J. y Rizo Soler, M. (2010). Tutoría: escenario para la convivencia: sesiones para tutoría en educación secundaria. Málaga: Aljibe - Equipo Alejandría del Club de Coaching Fundesem (2012). Coaching en acción: la caja de herramientas del coach. Madrid: Wolters Kluwer España - Fiol, A. y Obiols, M. (2013). Coaching para todos : herramientas para el cambio personal y profesional. Barcelona: Plataforma - Galán, F.J. (2011). Coaching inteligente: método A.C.C.I.O.N. Madrid: ESIC - Giner, A. y Puigardeu, O. (2008). La tutoría y el tutor : estrategias para su práctica. Barcelona: Horsori - Lara Ramos, A. (2008). La función tutorial: un reto en la educación de hoy. Granada: Grupo Editorial Universitario, - Launer, V. (2011). Coaching: un camino hacia nuestros éxitos. Madrid: Pirámide - López Pérez, C. y Valls Ballesteros, C. (2013). Coaching educativo: las emociones, al servicio del aprendizaje. Madrid: SM - Mañú Noain, J.M. (2007 (2.ª ed.)). Manual de tutorías. Madrid: Narcea - Martín, X. (2008 (2.ª ed.)). Tutoría: técnicas, recursos y actividades. Madrid: Alianza - Monge Crespo, M.C. (2010 (2.ª ed.)). Tutoría y orientación educativa : nuevas competencias. Las Rozas: Wolters Kluwer Educación - Neenan, M. y Dryden, W. (2011). Coaching para vivir : aprende a organizarte y a ser más asertivo. Barcelona: Paidós - Pantoja Vallejo, A. (2013). La acción tutorial en la escuela. Madrid: Síntesis - Sebastián Franco, G. (2011). ¿Qué es y qué no es un coach?. Madrid: Pirámide - Soler Anglés, M.R. (2003). Mentoring estrategia de desarrollo de recursos humanos. Barcelona: Gestión 2000 - Valderrama, B. (2009). Desarrollo de competencias de mentoring y coaching. Madrid: FT Prentice Hall - Villa Casal, J.P. y Caperán Vega, J.A. (2010). Manual de coaching : (guía práctica) : coaching ejecutivo, cómo se hace, herramientas de evaluación y desarrollo, ejercicios prácticos. Barcelona: Profit - Whitmore, J. (2011). Coaching : el método para mejorar el rendimiento de las personas : los principios y la práctica del coaching y del liderazgo. Madrid: Paidós - (2005). Coaching y mentoring como desarrollar el talento de alto nivel y conseguir mejores resultados. Bilbao: Deusto
---------------------	--

Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Almacellas Bernadó, M.A. (2009). El camino hacia la madurez personal : Plan de acción tutorial para la educación secundaria obligatoria y bachillerato. Bilbao: Desclée de Brouwer, - Alonso García, M.A., Calles Doñate, A.M. y Sánchez Ávila, C. (2012). Diseño y desarrollo de programas de mentoring en organizaciones . Madrid: Síntesis - Angulo Vargas, A. (2009 (2.ª ed.)). La tutoría en la educación primaria : manual de ayuda. Navarra: Wolters Kluwer España - García Labiano, J.M. (2011 (2.ª ed.)). Programa de acción tutorial para la Educación Secundaria Obligatoria. Las Rozas: Wolters Kluwer Educación - Martín Jorge, M.L. (2009). Plan de orientación y acción tutorial para la enseñanza secundaria . Málaga: SPICUM - Wisker, G. (2012). Trabajando individualmente con cada estudiante: tutoría personalizada, coaching, mentoría y supervisión en educación superior. Madrid: Narcea
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase os envíos dos traballos telemáticamente e
de non ser posible, no utilizar plásticos, elixir a impresión a doble cara, emplegar
papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a
prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios
éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e
profesionais.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar,
salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración
de guías